

han ikke undte Bønderne, hvad der var dem indrømmet; thi han har vist ved anden Leilighed, at han undte dem det gerne, det er vist, han har kun gjort det, idet han bragte sin Nærighed til Bønderne som et Offer paa Retfærdighedens Altar, da man ikke blot har forudgaaet for ham Dispositionen af 1780, men paaberaabt sig en fra 1721 af Grev Danneffjold-Laurvig tilkjøbt Bevilling, til at nedlægge Bøndergaarde indtil 100 Tdr. Hartkorn; en Bevilling, som det dog vel maa være klart, Enkegrevinde Danneffjold havde givet Afkald paa ved Dispositionen af 1780. Saaledes bragte man det dertil, at Kongen troede sig tvungen af sin Retfærdighedsfølelse til at optræde med Haardhed mod dem, han ellers undte alt Godt. Men denne Aføde skyldte vi at gøre, hvad vi kunne, for at han maa komme til at staa reent i en Sag, hvori han fremfor i nogen anden forstener at være reent, og ogsaa i denne Henseende er Sagen almeenvigtig, fordi det er hele Fædrelandets Pligt, at værne om en afdød Konges Minde, hvor det kan skee. Hvad nu de Levende angaaer, som have havt nogen væsentlig Andeel i disse Sager, saa vil, efter de Oplysninger, den forrige Indenrigsminister har meddeelt, Amtmanden fra 1812 komme til at staa i et hæderligt Lys, Amtmanden fra 1827 i et, som det synes, noget mindre hæderligt. Han har imidlertid allerede selv retfærdiggjort sig derved, at han paa den Tid ikke kjendte Dispositionen, det vil sige, at han havde glemt den. Saaledes vil det komme for en Dag, at denne Mand er undertiden noget glemsom, hvad jeg kalder at komme til at staa i et noget mindre hæderligt Lys, men som kan være til en ret god Oplysning for Andre i paakommende Tilfælde. Derfor selv uden Hensyn til hvad Gavn vi mulig kunne gøre de Nulevende, ved at denne Sag bliver underkastet en alvorlig Undersøgelse, troer jeg, vi allerede skyldte de Aføde det, som netop ved deres Opoffrelse til Bønderstandens Bedste have et retfærdigt Krav derpaa. Saaledes vil jeg derfor tillade mig at anbefale denne Sag, at den maa blive agtet værdig til, at der i Anledning deraf nedsettes en Undersøgelingscommission i Overensstemmelse med Grundlovens § 50.

Schiøtt: Jeg stulde ifølge hvad den foregaaende Taler har ytret have frasagt det, naar der ikke var forekommet Dtringer deri, som netop bestyrker mig i at gøre nogle Bemærkninger, der maaskee allerede i denne Sag ere gjorte, men dog ikke saa tydeligt og klart, som jeg kunde ønske det. Den foregaaende ærede Taler har sagt, at Frederik den 6te var en Bøndeven, jeg tvivler aldeles ikke derom, jeg er endogsaa overbevist derom; men i sine Bestræbelser for Bønderstandens Velgaaende lod han sig naturligtvis lede aldeles af sine Omgivelser, og jeg troer i den foreliggende Sag tydeligt at spore, at det navnlig er Jødberetninger og Erklæringer, der have bestemt Frederik den 6te til at handle saaledes, som han har handlet. Dersom det nu er sandt, at enhver folkelig Gjenstand er en almeenvigtig Gjenstand, saa troer jeg ogsaa at turde paastaa at den nærværende Sag er en almeenvigtig Gjenstand; thi den er saare folkelig. Jeg for mit Vedkommende troer efter min fulde Overbeviisning, at dersom det ærede Thing bortviser denne Sag uden at nedsætte en Commission, — jeg taler her ikke om en Committee — men uden strax at nedsætte en Commission i Overensstemmelse med Grundlovens § 50, vil Folket deri see et Varsel, for at nærværende Rigsdag ikke med Mandts Mod og Styrke vil tage sig af de hellige Interesser...

Formanden: Maa jeg gøre den ærede Taler opmærksom paa, at dette ingenlunde kan indrømmes; thi det er umuligt for Thinget strax at nedsætte denne Commission. Det skal først afgjøres, om Sagen skal fremmes og derefter i Overensstemmelse med Regulativet bestemmes, hvorledes dette skal skee.

Schiøtt: Saa skal jeg forbeholde mig til Sagens nærmere Behandling at fremkomme med, hvad der nu ligger mig tungt paa Hjertet, og blot, da det Ord, som jeg nu vilde tale, ikke kan nyde Fremme, indskrænke mig til den Bemærkning, at det i højeste Grad gjælder om denne Sag, at den ikke egner sig til mange Discussioner, for at Folket ikke atter skal faae grundet Anledning til at sige, at vi her i Salen tale meget og tænke lidet (Latter) og handle endnu mindre, at vore parlamentariske